

Spis treści

	Str.
PYTANIA PRAWNE DO IZBY CYWILNEJ.....	2
UCHWAŁY IZBY CYWILNEJ	9
ORZECZENIA TEZOWANE IZBY CYWILNEJ	16
ORZECZENIE TEZOWANE IZBY KARNEJ	22
UCHWAŁA IZBY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	25
PYTANIE PRAWNE DO IZBY KONTROLI NADZWYCZAJNEJ I SPRAW PUBLICZNYCH.....	26

PYTANIA PRAWNE DO IZBY CYWILNEJ

III CZP 31/19

Wniosek Rzecznika Finansowego przedstawiony do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy poszkodowanemu, który doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, przysługuje na podstawie art. 444 § 1 k.c. odszkodowanie z tytułu kosztów opieki sprawowanej nad nim nieodpłatnie przez osoby bliskie?”

III CZP 32/19

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Poznaniu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy dłużnik, który nie spełnia bezterminowego świadczenia pieniężnego mimo wezwania wierzyciela winien zapłacić odsetki ustawowe za opóźnienie przewidziane w art. 481 § 1 k.c. od momentu popadnięcia w opóźnienie w rozumieniu art. 455 k.c. czy od momentu ustalenia przez sąd wysokości odszkodowania (art. 363 § 2 k.c.) względnie od chwili wyrokowania?”

III CZP 33/19

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Szczecinie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„1. Czy w sytuacji prowadzenia egzekucji ze wszystkich udziałów w ograniczonym prawie rzeczowym – spółdzielczym własnościowym prawie do lokalu mieszkalnego, dopuszczalne są

odrębne licytacje tych udziałów, czy sprzedaż licytacyjna winna obejmować spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, jako całość i czy taka decyzja wymaga wniosku o połączenie egzekucji z udziałów w jedno postępowanie (art. 926 § 1 k.p.c.)?

2. Czy brak pouczenia, przez komornika lub sędziego sprawującego nadzór nad przebiegiem egzekucji ze spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu dłużników, występujących w sprawie bez adwokata lub radcy prawnego, o możliwości złożenia wniosku o połączenie w jedno postępowanie egzekucji skierowanych do udziałów w spółdzielczym prawie do lokalu mieszkalnego (art. 5 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.) może stanowić podstawę do odmowy udzielenia przybicia?"

III CZP 34/19

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Szczecinie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy świadczenie wypłacone przez ubezpieczyciela konsumentowi na podstawie umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, w związku z przedterminowym rozwiązaniem umowy zawartej na 15 lat, po upływie 6 lat od jej zawarcia (świadczenie wykupu), którego wielkość określono jako sumę części wolnej rachunku i 50% wartości bazowej rachunku jest świadczeniem głównym w rozumieniu art. 358¹ § 1 zdanie pierwsze k.c.?"

III CZP 35/19

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Poznaniu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy odszkodowania, o którym mowa w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i zmianie kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2018 r., poz. 1234 ze zm.), może dochodzić podmiot, z którym osobę zajmującą lokal bez tytułu prawnego nigdy nie wiązał stosunek prawny uprawniający do używania lokalu, ale który dysponuje uprawnieniem do korzystania z takiego lokalu i pobierania z niego pożytków, wynikającym ze stosunku prawnego nawiązanego z właścicielem lokalu w rozumieniu prawnorzeczowym, czy tylko właściciel w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy, czy też właściciel w rozumieniu prawnorzeczowym?”

III CZP 36/19

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Poznaniu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy przyznanie w art. 41 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego wierzycielowi, którego osobistym dłużnikiem jest jeden z małżonków, możliwości żądania zaspokojenia z majątku wspólnego powoduje, że drugi z małżonków staje się dłużnikiem w znaczeniu prawa materialnego, z ograniczeniem jego odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową, czy też obowiązkiem takiego małżonka jest jedynie znoszenie egzekucji z majątku wspólnego?”

III CZP 37/19

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Krakowie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy w rozumieniu art. 98 § 2 pkt 2 krio w zw. z art. 98 § 3 k.r.o. postępowaniem dotyczącym należnych dziecku od drugiego z rodziców środków utrzymania i wychowania jest postępowanie o przestępstwo z art. 209 § 1 k.k.?”

III CZP 38/19

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Katowicach przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy oddalony wniosek o nadanie klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu przerywa bieg przedawnienia roszczenia (art. 123 § 1 pkt 1 k.c.) stwierdzonego tytułem egzekucyjnym?”

III CZP 39/19

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Katowicach przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy niemożność powołania się przez osobę będącą uczestnikiem postępowania w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku w tymże postępowaniu na okoliczności istotne dla porządku dziedziczenia, będąca wyłącznym następstwem braku zawiadomienia tej osoby o terminie rozprawy i pozbawienia jej możliwości działania, stanowi podstawę dla wywiedzenia i rozpoznania skargi o wznowienie postępowania w oparciu o przepis art. 524 § 1 k.p.c. w zw. z art. 401 pkt 2 k.p.c. w terminie trzymiesięcznym od dowiedzenia się o podstawie wznowienia,

czy też stanowi podstawę dla wywiedzenia i rozpoznania wniosku o zmianę stwierdzenia nabycia spadku w oparciu o art. 679 § 1 pkt 2 k.p.c. w tam przewidzianym terminie rocznym, nadto,

w razie udzielenia odpowiedzi, iż wyłącznie właściwym jest w takim wypadku tryb przewidziany w art. 679 § 1 pkt 2 k.p.c. – czy termin roczny o jakim mowa w tym przepisie należy liczyć od chwili uzyskania przez uczestnika możliwości działania, bez względu na datę powzięcia przez uczestnika wiadomości o istnieniu wymienionych na wstępie, okoliczności istotnych dla porządku dziedziczenia?”

III CZP 40/19

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Warszawie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy skasowanie weksla przez przekreślenie, na podstawie § 90 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2007 r. – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r., poz. 259), powoduje w świetle art. 1 w związku z art. 2 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. – Prawo wekslowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 160) oraz w świetle art. 101 w związku z art. 102 Prawa wekslowego, nieważność tego weksla?”

III CZP 41/19

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Szczecinie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„1. Czy kurator procesowy ustanowiony na podstawie art. 144

k.p.c. lub art. 510 § 2 k.p.c. jest legitymowany do złożenia wniosku do Sądu o ustanowienie kuratora w trybie art. 184 k.r.o. w zw. z art. 601 k.p.c., to znaczy czy jest osobą zainteresowaną w rozumieniu art. 601 k.p.c. w zw. z art. 510 § 1 k.p.c.;

2. czy złożenie oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku może zostać dokonane przez kuratora ustanowionego w trybie art. 184 k.r.o. w zw. z art. 601 k.p.c.;

3. w przypadku pozytywnej odpowiedzi na pytanie zadane w punkcie 1 i 2 czy ustanawiając kuratora na podstawie art. 184 k.r.o. w zw. z art. 601 k.p.c. Sąd ma obowiązek określić jednocześnie czy kuratora upoważnia do odrzucenia spadku bądź też do przyjęcia spadku?”

III CZP 42/19

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Białymstoku przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy syndykowi masy upadłości spółdzielczej kasy oszczędnościowo – kredytowej przysługuje roszczenie wobec członków kasy o pokrycie straty bilansowej kasy wyłącznie na podstawie postanowień statutu uchwalonego w trybie art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 5 listopada 2009 roku o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r., poz. 2386), przewidującego podwyższoną odpowiedzialność członków za straty powstałe w kasie do podwójnej wysokości wpłaconych udziałów, bez podjęcia, przed ogłoszeniem upadłości kasy, przez walne zgromadzenie uchwały w sprawie sposobu pokrycia straty zgodnie z art. 38 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 16 września 1982 roku – Prawo spółdzielcze (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r.,

poz. 1285)?”

III CZP 43/19

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Szczecinie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy świadczenie wypłacone przez ubezpieczyciela konsumentowi na podstawie umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, w związku z przedterminowym rozwiązaniem umowy zawartej na 20 lat, po upływie 4 lat od jej zawarcia (świadczenie wykupu), którego wielkość określono jako sumę części wolnej rachunku i 40% wartości bazowej rachunku jest świadczeniem głównym w rozumieniu art. 385¹ § 1 zdanie drugie k.c.?”

III CZP 44/19

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy uchybienie przez właściwy organ lub użytkownika wieczystego – wynikającego z art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r., poz. 2204, tekst jedn.: z dnia 26 listopada 2018 r.) – 14 dniowego terminu do wniesienia sprzeciwu od orzeczenia samorządowego kolegium odwoławczego skutkuje oddaleniem powództwa czy odrzuceniem pozwu?”

UCHWAŁY IZBY CYWILNEJ

III CZP 86/18 – z dnia 16 maja 2019 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Szczecinie:

„Czy w przypadku wyrządzenia szkody w pojeździe mechanicznym, stanowiącej szkodę częściową, w sytuacji, gdy przed ustaleniem wysokości odszkodowania w ramach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, dojdzie do sprzedaży pojazdu bez uprzedniej naprawy przywracającej ten pojazd w pełni do stanu sprzed powstania szkody, poszkodowanemu nadal przysługuje roszczenie o odszkodowanie odpowiadające równowartości hipotetycznie określonych kosztów przywrócenia pojazdu do stanu poprzedniego, w sytuacji gdy wypłacone przez ubezpieczyciela odszkodowanie i cena uzyskana ze sprzedaży przewyższają wartość rynkową pojazdu sprzed szkody?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

III CZP 107/18 – z dnia 16 maja 2019 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego we Wrocławiu:

„Czy zgodne z naturą (istotą) stosunku zobowiązaniowego (art. 353¹ k.c. w związku z art. 805 § 1 k.c. i art. 58 § 1 k.c.) jest takie ukształtowanie umowy grupowego ubezpieczenia na życie i dożycie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, w ramach którego przesłanką służącą ustaleniu wysokości należnego ubezpieczonemu lub wskazanemu przez niego uposażonemu świadczenia pieniężnego (i sumy ubezpieczenia w oświadczeniu

ubezpieczonego o przystąpieniu do umowy grupowego ubezpieczenia na życie i dożycie z UFK) były nie obiektywnie weryfikowalne i powszechnie dostępne dane rynkowe, a tzw. wartość rachunku udziałów, przy czym stanowiące element umowy warunki ubezpieczenia nie określały w sposób przystępny i możliwy do zweryfikowania przez przeciętnego konsumenta metody ustalenia tej wartości (nie wskazywały kto i w jaki sposób dokonuje tej wyceny) zaś regulamin opracowany przez ubezpieczyciela (wskazujący na inwestowanie środków ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego w certyfikaty emitowane przez niedziałający w Polsce zagraniczny bank) stanowi o oparciu wypłaty z certyfikatów na indeksie, bez określenia zobiektywizowanych i weryfikowalnych kryteriów ustalenia wartości tego indeksu, a zatem określenie tej wartości uzależnione było od arbitralnej i opartej na niejawnych przesłankach decyzji podmiotu trzeciego, zaś początkowa wartość jednostki uczestnictwa w UFK ustalona była odgórnie przez ubezpieczyciela bez jakiegokolwiek odniesienia do kryteriów rynkowych?

oraz: Czy za ważną – w kontekście oceny zgodności lub sprzeczności z zasadami współżycia społecznego (art. 353¹ k.c. w związku z art. 805 k.c. i art. 58 § 2 k.c.) – uznać należy umowę grupowego ubezpieczenia na życie i dożycie z UFK (oświadczenie ubezpieczonego o przystąpieniu do takiego ubezpieczenia), z uwagi na skonstruowanie tej umowy w taki sposób, że całość ryzyka inwestycyjnego wynikającego ze stosunku prawnego nawiązanego przez dwa podmioty wyspecjalizowane w przeprowadzaniu operacji finansowych, przerzuca na będącego konsumentem ubezpieczonego, tj. w sytuacji, gdy żadne ze świadczeń zastrzeżonych dla ubezpieczyciela oraz ubezpieczającego nie jest

w jakimkolwiek stopniu uzależnione od ryzyka inwestycyjnego, a ich wysokość, w przeciwieństwie do świadczenia należnego ubezpieczonemu, jest z góry określona?

a także: Czy dotknięta sankcją nieważności (art. 58 § 1 k.c.), jako zawarta z naruszeniem lub obejściem przepisów ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r., poz. 1450), jest umowa grupowego ubezpieczenia na życie i dożycie z UFK między towarzystwem ubezpieczeń (Towarzystwem Ubezpieczeń na Życie Europa S.A.), a doradcą finansowym (Open Finance S.A.), który działał faktycznie jako dystrybutor produktu ubezpieczeniowego oferowanego osobom trzecim przez towarzystwo ubezpieczeń i który – będąc formalnie ubezpieczającym – w rzeczywistości nie uiszcział składek ubezpieczeniowych, a w sensie ekonomicznym występował jako pośrednik ubezpieczeniowy za co otrzymywał znaczne wynagrodzenie, nie posiadając wymaganego w art. 2 ust. 2 powołanej ustawy statusu agenta ubezpieczeniowego ani nie dysponując zezwoleniem na prowadzenie działalności brokerskiej?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

III CZP 109/18 – z dnia 16 maja 2019 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Gdańsku

Roszczenie właściciela gruntu, na którym wzniesiono budynek lub inne urządzenie o wartości przenoszącej znacznie wartość zajętej na ten cel działki, o nabycie przez posiadacza własności działki za odpowiednim wynagrodzeniem (art. 231 § 2 k.c.) nie ulega przedawnieniu.

III CZP 110/18 – z dnia 16 maja 2019 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Opolu

Wybudowanie urządzeń przesyłowych na gruncie osoby trzeciej za jej zgodą wyrażoną bez zachowania formy aktu notarialnego świadczy o złej wierze posiadacza służebności.

III CZP 1/19 – z dnia 16 maja 2019 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Szczecinie

Wygaśnięcie odrębnej własności lokalu na skutek jego zburzenia powoduje ustanie odrębnej własności drugiego lokalu, natomiast udziały w nieruchomości wspólnej, związane dotychczas z własnością dwóch lokali, przekształcają się w udziały we współwłasności gruntu zabudowanego budynkiem stanowiącym jego część składową i obejmującym jeden lokal.

III CZP 2/19 – z dnia 16 maja 2019 r. w składzie 3 sędziów na
pytanie prawne Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim:

„1. Czy uczestnikiem postępowania egzekucyjnego dotyczącego nieruchomości osoby trzeciej powinna być osoba, na rzecz której ustanowiono zakaz zbywania i obciążania nieruchomości ujawniony w dziale III księgi wieczystej (wierzyciel pauliański), w związku z czym komornik ma obowiązek powiadamiać takiego wierzyciela o toczącej się egzekucji i podejmowanych w niej czynnościach, w sytuacji gdy egzekucja jest prowadzona przeciwko dłużnikowi – osobie przeciw której wytoczona jest skarga pauliańska,

2. Czy osobie, na rzecz której ustanowiono zakaz zbywania i obciążania nieruchomości ujawniony w dziale III księgi wieczystej (wierzyciel pauliański), przysługuje prawo złożenia zażalenia na

postanowienie o udzieleniu przybicia, w sytuacji gdy nie była poinformowana o toczącej się egzekucji, a wiadomość powzięła po wydaniu postanowienia o udzieleniu przybicia?”

postanowiono przekazać zagadnienie prawne do rozstrzygnięcia składowi siedmiu sędziów Sądu Najwyższego.

III CZP 25/19 – z dnia 16 maja 2019 r. w składzie 7 sędziów na pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„1. Czy postanowienie o odrzuceniu wniesionego do Sądu Najwyższego odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa, wydane w jednoosobowym składzie, w którym zasiadała osoba powołana do pełnienia urzędu sędziego Sądu Najwyższego mimo uprzedniego zaskarżenia do Naczelnego Sądu Administracyjnego uchwały Krajowej Rady Sądownictwa obejmującej wnioski o powołanie tej osoby do pełnienia urzędu sędziego Sądu Najwyższego i niezakończenia postępowania przed Naczelny Sąd Administracyjny do chwili doręczenia aktu powołania, istnieje w znaczeniu prawnoprocesowym i kończy postępowanie wszczęte wniesieniem tego odwołania?

2. Czy znaczenie dla rozstrzygnięcia zagadnienia określonego w punkcie 1. ma okoliczność, że Naczelny Sąd Administracyjny przed doręczeniem aktu powołania do pełnienia urzędu sędziego Sądu Najwyższego wstrzymał wykonanie uchwały Krajowej Rady Sądownictwa na podstawie art. 388 § 1 w związku z art. 398²¹ k.p.c. i z art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 11 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (jedn. tekst: Dz. U. z 2019 r., poz. 84)?”

postanowiono:

I. na podstawie art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej zwrócić się do Trybunału Sprawiedliwości Unii

Europejskiej z następującym pytaniem prawnym:

czy art. 2, art. 6 ust. 1 i 3 oraz art. 19 ust. 1 drugi akapit Traktatu o Unii Europejskiej w związku z art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej i z art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej należy interpretować w ten sposób, że nie jest sądem niezawisłym, bezstronnym i ustanowionym uprzednio na mocy ustawy w rozumieniu prawa Unii Europejskiej sąd, w którego jednoosobowym składzie zasiada osoba powołana do pełnienia urzędu sędziego z rażącym naruszeniem reguł prawa Państwa Członkowskiego dotyczących powoływania sędziów, w szczególności polegającym na powołaniu tej osoby do pełnienia urzędu sędziego mimo uprzedniego zaskarżenia do właściwego sądu krajowego (Naczelnego Sądu Administracyjnego) uchwały organu krajowego (Krajowej Rady Sądownictwa) obejmującej wniosek o jej powołanie do pełnienia urzędu sędziego, mimo wstrzymania wykonania tej uchwały zgodnie z prawem krajowym oraz mimo niezakończenia postępowania przed właściwym sądem krajowym (Naczelny Sąd Administracyjny) przed doręczeniem aktu powołania?

II. na podstawie art. 105 § 1 Regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości wnieść o zastosowanie trybu przyspieszonego.

III. odroczyć posiedzenie.

III CZP 68/18 – z dnia 29 maja 2019 r. w składzie 7 sędziów na wniosek Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego

Nabywcy – w drodze przelewu – wierzytelności o odszkodowanie za szkodę komunikacyjną przysługuje od ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej zwrot uzasadnionych kosztów ekspertyzy zleconej osobie trzeciej tylko wtedy, gdy jej sporządzenie było w okolicznościach sprawy niezbędne do efektywnego dochodzenia odszkodowania.

ORZECZENIA TEZOWANE IZBY CYWILNEJ

II CSK 753/17 – wyrok z dnia 13 września 2018 r.

Warunkiem wypłaty przez bank spółdzielczy kwot wniesionych na udziały nadobowiązkowe, po ich wypowiedzeniu, jest zezwolenie Komisji Nadzoru Finansowego wydane na podstawie art. 77 w związku z art. 484 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012.

I CSK 636/17 – wyrok z dnia 16 listopada 2018 r.

Wygaśnięcie – w wyniku następczej niemożliwości wykonania (art. 475 § 1 k.c.) – obowiązku dłużnika do złożenia oświadczenia przewidzianego w art. 24 § 1 zdanie drugie k.c., nie stoi na przeszkodzie ponownemu wystąpieniu przez wierzyciela przeciwko dłużnikowi o złożenie oświadczenia usuwającego skutki naruszenia dóbr osobistych w formie i treści możliwej do wykonania.

I CSK 639/17 – postanowienie z dnia 16 listopada 2018 r.

W postępowaniu o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami sąd nie orzeka o podziale majątku spółki cywilnej, której małżonkowie byli współnikami.

I CSK 687/17 – wyrok z dnia 14 grudnia 2018 r.

Przepis art. 546 § 1 k.s.h. ma zastosowanie do podziału spółki przez wydzielenie (art. 529 § 1 pkt 4 k.s.h.).

I CSK 693/17 – postanowienie z dnia 14 grudnia 2018 r.

Zawezwanie do próby ugodowej, dotyczące wykupu zabudowanej nieruchomości na podstawie art. 231 § 2 k.c., skierowane przeciwko jej posiadaczowi, przerywa bieg terminu zasiedzenia własności tej nieruchomości.

IV CSK 483/17 – wyrok z dnia 18 grudnia 2018 r.

Przedsiębiorstwo usług leśnych prowadzące działalność w zakresie wycinki drzew i ich transportu może być uznane za wprowadzane w ruch za pomocą sił przyrody (art. 435 § 1 k.c.).

II CZ 80/18 – postanowienie z dnia 10 stycznia 2019 r.

W skardze o wznowienie postępowania wniesionej na podstawie przewidzianej w art. 524 § 2 zd. pierwsze k.p.c. skarżący nie może powoływać się skutecznie na inne podstawy wznowienia.

I CSK 723/17 – wyrok z dnia 23 stycznia 2019 r.

Spełnienie przez pozwanego – w celu uniknięcia egzekucji – świadczenia zasądanego prawomocnym wyrokiem sądu drugiej instancji, który został uchylony w wyniku uwzględnienia wniesionej przez pozwanego skargi kasacyjnej, nie powoduje, że wydanie wyroku przez ten sąd stało się zbędne.

I CSK 749/17 – wyrok z dnia 23 stycznia 2019 r.

Wierzyciel upadłego, który w terminie wskazanym w art. 96 ustawy z dnia 28 lutego 2003r. – Prawo upadłościowe (jedn. tekst: Dz.U.2017.2344) nie złożył oświadczenia o potrąceniu przysługującej mu przeciwko upadłemu wierzytelności, może skutecznie podnieść zarzut potrącenia tej wierzytelności z wierzytelnością wzajemną upadłego w postępowaniu wszczętym przez syndyka masy upadłości.

I CSK 757/17 – wyrok z dnia 8 lutego 2019 r.

Rozstrzygnięcie ponad żądanie lub o innym przedmiocie niż objęty żądaniem pozwu nie uzasadnia uchylecia wyroku sądu polubownego z powodu przekroczenia granic zapisu (art. 1206 § 1 pkt 3 k.p.c.), może natomiast stanowić naruszenie podstawowych zasad postępowania przed sądem polubownym (art. 1206 § 1 pkt 4 k.p.c.), prowadzące do pozbawienia możliwości obrony (art. 1206 § 1 pkt 2 k.p.c.).

I CSK 770/17 – wyrok z dnia 8 lutego 2019 r.

Ujawnione w księdze wieczystej uprawnienie do wyłącznego korzystania ze stanowiska postojowego w garażu wielostanowiskowym jest objęte rękojmią wiary publicznej ksiąg wieczystych.

IV CSK 583/17 – postanowienie z dnia 14 lutego 2019 r.

Jeżeli w związku z kolejnym, odczuwalnym pogorszeniem stanu zdrowia, dotknięta śmiertelnym schorzeniem, osoba sporządza testament ustny, i w tym czasie istnieje już obiektywnie niebezpieczeństwo rychłej śmierci, nie można negować istnienia

przesłanki określonej w art. 952 § 1 k.c. tylko dlatego, że pogorszenie stanu zdrowia ma charakter ciągły, a nie nagły, i osoba nie wiedziała dokładnie o stopniu rzeczywistego zagrożenia.

II CZ 69/18 – postanowienie z dnia 15 lutego 2019 r.

Przepis art. 369 § 3 k.p.c. nie ma zastosowania w postępowaniu wywołanym wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych.

II CSK 18/18 – wyrok z dnia 27 lutego 2019 r.

Zwrot na rzecz wykonawcy równowartości bezumownie wykonanych przez niego i zatrzymanych przez inwestora prac budowlanych należy traktować jako usługę podlegającą opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług na podstawie art. 5 ust. 1 i art. 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r., poz. 2174 ze zm).

II CSK 20/18 – wyrok z dnia 27 lutego 2019 r.

Postępowanie regulacyjne unormowane w ustawie z dnia 17 maja 1990 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Polskiej Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r., poz. 380 ze zm) nie obejmuje kościelnych lasów i gruntów leśnych nabytych przez Skarb Państwa z mocy prawa na podstawie dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 12 grudnia 1944 r. w sprawie przejęcia niektórych lasów na własność Skarbu Państwa (Dz. U. Nr 15, poz. 82 ze zm.).

V CSK 632/17 – postanowienie z dnia 28 lutego 2019 r.

Pozbawienie prawa prowadzenia działalności gospodarczej obejmuje wszystkie formy jej prowadzenia przewidziane w art. 373 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (jedn. tekst: Dz. U. z 2019 r., poz. 498 ze zm.).

II CSK 41/18 – wyrok z dnia 5 marca 2019 r.

Przesłanką skutecznego potrącenia jest wymagalność tylko wierzytelności potrącającego, natomiast w odniesieniu do wierzytelności przeciwstawnej wystarczy możliwość jej zaspokojenia.

II CSK 43/18 – wyrok z dnia 5 marca 2019 r.

1. Zgoda na dokonanie czynności wskazanych w art. 37 § 1 pkt 1 k.r.o. może mieć charakter rodzajowy.

2. Oświadczenie o wyrażeniu zgody rodzajowej, niekierowane do indywidualnych adresatów, podlega wykładni obiektywnej.

I CSK 257/18 – wyrok z dnia 22 marca 2019 r.

1. Osoby powiązane kapitałowo i organizacyjnie ze stroną czynności prawnej w sposób umożliwiający wywieranie decydującego wpływu na działalność tej osoby i biorące po jej stronie udział w negocjacjach prowadzących do dokonania czynności prawnej, nie są osobami trzecimi w rozumieniu art 86 § 2 k.c.; zachowania tych osób, prowadzące do podstępnego wywołania błędu u składającego oświadczenie woli kontrahenta, są równoznaczne z zachowaniami strony czynności prawnej.

2. Uprawnienie do uchylenia się od skutków oświadczenia woli o przystąpieniu do spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

i objęciu udziałów złożonego pod wpływem błędu wywołanego podstępem nie przechodzi na nabywcę udziałów.

3. Ciężar przytoczeń i ciężar dowodu w zakresie upływu terminu określonego w art. 88 § 2 k.c. spoczywa na stronie, która powołuje się na jego przekroczenie (art. 6 k.c.).

ORZECZENIE TEZOWANE IZBY KARNEJ

II KK 128/18 – postanowienie z dnia 10 stycznia 2019 r.

Roszczenia odszkodowawcze wynikające z wykonania kary porządkowej pozbawienia wolności orzeczonej na podstawie art. 49 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 52 ze zm.) powinny być dochodzone w procesie cywilnym (art. 417 i n. k.c.), a nie w procesie karnym (art. 552 i n. k.p.k.).

I KS 3/18 – wyrok z dnia 15 stycznia 2019 r.

Uzasadnienie orzeczenia sądu lekarskiego stanowi część składową takiego orzeczenia (art. 89 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich, Dz. U. z 2018 r., poz. 168 ze zm.). Powoduje to, że obowiązek podpisania orzeczenia przez wszystkich członków składu orzekającego (art. 113 k.p.k. w zw. z art. 112 pkt 1 w/w ustawy) realizowany jest przez złożenie takich podpisów pod uzasadnieniem, a nie pod samym rozstrzygnięciem zawartym w takim orzeczeniu.

II KK 179/18 – postanowienie z dnia 6 lutego 2019 r.

Pociągnięcie do odpowiedzialności karnej uwarunkowane jest nie tylko udowodnieniem, że konkretne zachowanie wyczerpuje znamiona przestępstwa stypizowanego w danym przepisie ustawy karnej, ale i prawidłowym przypisaniem tego czynu w wyroku skazującym. Z zawartego w wyroku opisu przypisanego czynu musi zaś jednoznacznie wynikać, że oskarżony wyczerpał swoim

zachowaniem wszystkie znamiona czynu zabronionego określonego w przepisie wskazanym w kwalifikacji prawnej.

Dla konwalidowania braków w opisie czynu zamieszczonego w części dyspozytywnej orzeczenia nie jest przy tym wystarczające przywołanie pełnego opisu czynu w pisemnych motywach orzeczenia. To część dyspozytywna wyroku zawiera bowiem rozstrzygnięcie co do istoty sprawy i w związku z tym uzasadnienie wyroku, które stanowi odrębny i spełniający odmienne funkcje dokument procesowy, nie jest w stanie skutecznie niwelować wad występujących w treści wyroku.

VI KZ 1/19 – postanowienie z dnia 27 lutego 2019 r.

Do posiedzeń, podczas których następuje rozpoznanie głównego przedmiotu sprawy, zastosowanie znajduje § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2019 r., poz. 18).

II KK 257/18 – postanowienie z dnia 5 marca 2019 r.

Przepis art. 47b § 4 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (jedn. tekst: Dz. U. z 2019 r., poz. 52, ze zm.) stanowi samoistną podstawę prawną do podejmowania przez delegowanego sędziego czynności w sprawie, aż do jej zakończenia. Treść tego przepisu prowadzi do wniosku, że udzielenie delegacji sędziemu sądu niższego rzędu do orzekania w sądzie wyższego rzędu, która to delegacja dotyczy konkretnej sprawy i konkretnego terminu jej rozpoznania, wywiera skutki prawne nie tylko na określony w treści delegacji termin rozprawy,

lecz także na wszystkie pozostałe terminy, w których sprawa ta będzie się odbywać. W rezultacie należy przyjąć, że delegacja sędziego obowiązuje od daty w niej wskazanej do czasu merytorycznego zakończenia sprawy, łącznie z terminem ogłoszenia wyroku, którego odroczenie nastąpiło w trybie art. 411 § 1 k.p.k.

V KK 61/18 – postanowienie z dnia 6 marca 2019 r.

Nieprzeprowadzenie „testu proporcjonalności” polegającego na rozważeniu, jaką karę należałoby wymierzyć sprawcy za popełnienie czynu zabronionego, gdyby nie jego stan niepoczytalności w ujęciu art. 31 § 1 k.k., w sytuacji, gdy sąd wykazał istnienie wszystkich ustawowych przesłanek orzeczenia środka zabezpieczającego w postaci umieszczenia w zakładzie psychiatrycznym, nie stanowi naruszenia art. 93b § 3 k.k.

UCHWAŁA IZBY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

III UZP 9/18 – z dnia 23 maja 2019 r. w składzie 7 sędziów
na pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego

Wysokość emerytury ustalonej zgodnie z art. 9 pkt 4 w związku z pkt 3 Umowy o zabezpieczeniu społecznym między Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki, podpisanej w Warszawie dnia 2 kwietnia 2008 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 46, poz. 374) jest korzystniejsza wtedy, gdy jest wyższa od wysokości emerytury ustalonej wyłącznie na podstawie okresów ubezpieczenia zgromadzonych zgodnie z przepisami prawa Rzeczypospolitej Polskiej.

**PYTANIE PRAWNE DO IZBY KONTROLI NADZWYCZAJNEJ
I SPRAW PUBLICZNYCH**

I NOZP 1/19

Pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego przedstawione do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy na podstawie przepisu art. 49 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 1360 ze zm.) dopuszczalne jest sformułowanie przez stronę wniosku o wyłączenie sędziego z powołaniem się na zaistnienie okoliczności, które mogłyby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności, jeżeli sędzia objęty wnioskiem nie został wyznaczony do rozpoznania określonej sprawy?”